

Nyhedsbrev

Skjern Å
Shelters Deluxe og
nye madmuligheder
side 2

Trillemarka-Rollagsfjell
og Hardangervidda
fisketurisme og gps
side 3

Fegen
Fegen Inspiration
Area, ny hjemmeside
og geocaching
side 4

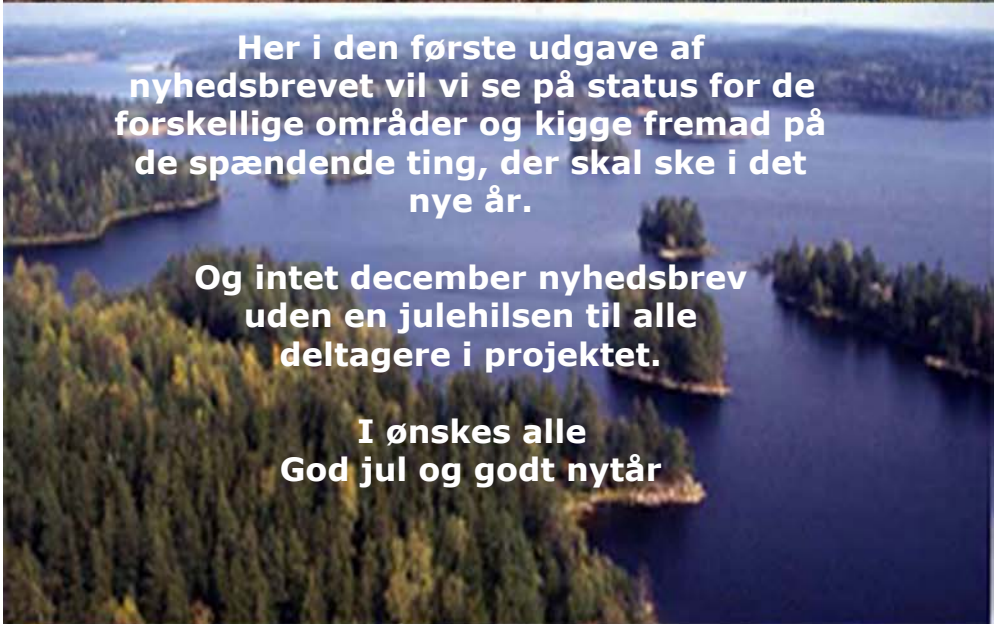
Mols Bjerge
Kajakrute,
undervandsaktivitetssti
og mountainbikebane
side 5

Molbordet
- arbejdet med
fødevare-brands
i VER-DI
side 6

VER-DI er et EU-projekt med fokus på skånsomt at udvikle nationalparker og naturområder med turisme og erhvervsliv.

Der er nu et halvt år tilbage af det treårige projekt, og vi har nået rigtig meget.

Her i den første udgave af nyhedsbrevet vil vi se på status for de forskellige områder og kigge fremad på de spændende ting, der skal ske i det nye år.

Og intet december nyhedsbrev uden en julehilsen til alle deltagere i projektet.

**I ønskes alle
God jul og godt nytår**

Skjern Å

På baggrund af analysearbejdet i første del af VER-DI projektet har Herning Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Handels- & TurismeCentret sammen med lokale kræfter arbejdet med etablering af Shelters Deluxe, aktivitetshæfte og en masse andre projekter.

Ved Skjern Å har man gennemført konceptet Shelters Deluxe, hvor gæster via sms kan få oplysninger om spise- og indkøbsmuligheder i området. Der er ved udvalgte shelters sat numre op. Besøgende kan så sende en sms til numrene for at få ideer til, hvor de kan spise eller handle i nærheden.

Et ønske fra besøgende i området er inspiration til, hvad børnefamilier kan foretage sig i naturen. Det ønske er der blevet taget hånd om, og et aktivitetshæfte med ideer til leg og læring i naturen er næsten færdigt.

Der er i det hele taget stor fokus på aktiviteter i naturen ved Skjern Å. Der er stor interesse fra de lokale. Der står folk på venteliste til et nyt guidekursus, og de borgerforeninger, der har deltaget i arbejdet med det decentrale formidlingskoncept, har selv fortsat i en helt ny forening.

<<

Der er mange sjove muligheder ved Skjern Å. Her er en familie på vej over åen på trækfærgen.

Nationalpark eller Skjern Å

I skrivende stund er det endnu ikke besluttet om Nationalpark Skjern Å bliver en realitet. Det har betydet, at delprojektet omkring fødevareudvikling er sat på pause, fordi konceptet hænger sammen med et nationalpark-brand.

Der arbejdes dog med to temature, hvor man kobler naturvejledning og lokale produkter. En mad/kød tur, hvor deltagerne lærer mere om naturpleje og bagefter smager på en økologisk bøf, og en eksklusiv snapsetur, hvor deltagerne laver deres egen snaps, får viden om de urter, der giver snapsen smag og får lidt godt til ganen.

@Mette D. Koch, Herning kommune, bekmk@herning.dk

Trillemarka-Rollagsfjell og Hardangervidda

I Norge arbejder kommunerne omkring Hardangervidda Nationalpark og Trillemarka-Rollagsfjell Naturreservat tæt sammen. Der arbejdes på at forbedre og afmærke områdernes stier, på nye overnatningstilbud, på udvikling og gennemførelse af guidede ture og med lystfiskeri.

I Norge er der i projektet arbejdet med at udvikle lystfiskeri som en ny attraktion. Lystfiskeri som aktivitet er interessant for alle områder i VER-DI projektet, og deltagere fra Sverige og Danmark var derfor på studietur i Norge for at lære og blive inspireret af de norske erfaringer.

Der blev set på arbejdet med udvikling af alternative overnatningsmuligheder, besøgt lystfiskerentreprenører og ikke mindst fik deltagerne lov til at kaste sig ud i fluefiskeri med Tor Grøthe, en af Norges bedste fluefiskere og en anerkendt fiskeguide.

Ud i naturen med GPS

Norge har kæmpestore naturområder, hvor der er masser af muligheder. Derfor arbejder man meget med at bruge naturen som en pædagogisk ressource, hvilket også er en af arbejdsopgaverne under VER-DI.

Blandt andet har de i samarbejde med skolerne i Nore- og Uvdal Kommune lavet en aktivitetsdag for elever i 5. til 7. klasse. Her var hovedtemaet, at eleverne skulle lære at benytte GPS teknologi til at orientere sig i naturen. Lærerne havde forinden været på kursus i at benytte teknologien.

@Terje Halland, terje.halland@nore-og-uvdal.kommune.no

>>
Der var lagt poster ud i en stjerneform, og eleverne skulle selv lægge positionerne ind på GPS enheden for at finde posterne. Ved hver post var der spørgsmål om planter og dyreliv, som eleverne skulle besvare, og ifølge eleverne var det et hit.

Fegen

Fegen har fået sit helt eget ansigt udadtil. En hjemmeside visitfejen.se og et nyt informationscenter, der skal være med til at skabe et overblik over områdets tilbud for turister.

”Fegen Inspiration Area” hedder informationscentralen, som blev indviet tidligere på året. Her kan turister og lokale få informationer om områdets mange naturtilbud.

Centeret er blevet en indgangsportal til Fegen området, og får også en central rolle i den cykelrute, der lige nu arbejdes på at etablere. Ruten skal, udover at vise det bedste af Fegen området, også lokke nogle af de mange turister fra kysten på cykeleventyr i Fegen området.

Der arbejdes fortsat på at udvide og udvikle konceptet omkring Fegen Inspiration Area, og det ser ud til at de tre kommuner i området. Gislavad, Falkenberg og Svenljunga vil fortsætte arbejdet i fremtiden.

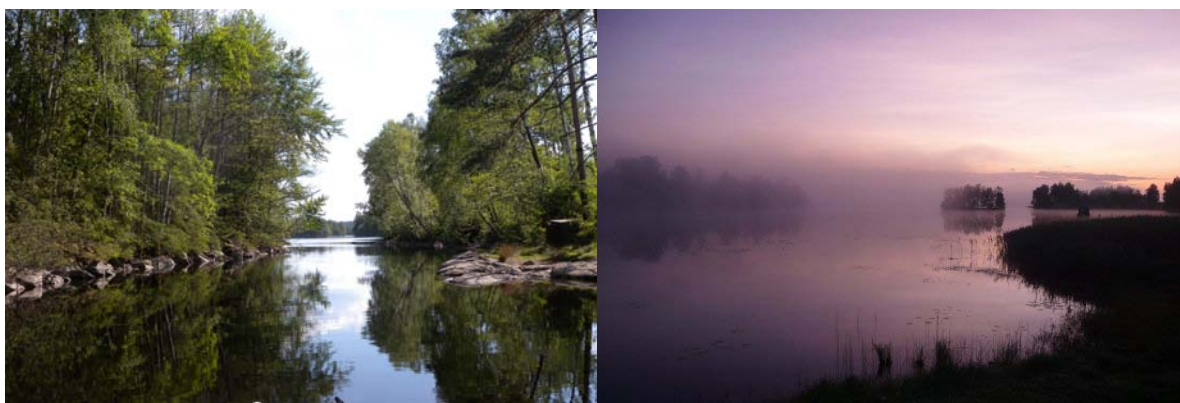
Geocaching

I Fegen er der lavet forsøg med geocaching, hvor man ved hjælp af en GPS enhed finder skatte, som virksomheder eller andre deltagere har gemt ude i naturen eller inde i byen. Der er interesse blandt entreprenører og lokalboere i Fegen området for, at der bliver lagt nye cacher(skatte) ud.

Geocaching er en aktivitet, som får mennesker ud i området og håbet er, at det kan være med til at lokke flere besøgende til Fegen.

De erhvervsdrivende i området har bakket op om VER-DI og har flere ideer og forslag til initiativer, der kan arbejdes videre med. Blandt andet en bryllupspakke til par der gerne vil vies ude i naturen, og en campingplads, hvor campister kan parkere, tømme vand og toiletter og mod betaling tilslutte el.

@Gert-Ove Elled, Svenljunga kommune, gert-ove.elled@svenljunga.se

Mols Bjerge

Vandaktivitetsbane, mountainbikespor, fødevarebranding, kort over vandrestier, havkajakrute. Det er nogle af de projekter, der er startet op i Mols Bjerge.

>>

På undervandssaktivitetsbanen kan man træne sine færdigheder i vandet, før man giver sig i kast med at snorkle og dykke i resten af Nationalpark Mols Bjerge.

Nationalpark Mols Bjerge har 30 kvadratkilometer hav som en del af parken, men det kræver træning at snorkle og dykke. Her kommer undervandsaktivitetsbanen i spil, og den hastighed brochurerne om banen forsvinder med vidner om, at interessen er på plads.

En anden ting, som lokalbefolkningen og turister virkelig har taget til sig, er mountainbikebanen i Sdr. Plantage Ebeltoft. Mange lokalbeboere er begyndt at bruge banen, som har opfyldt et stort behov i området. Men banens høje kvalitet tiltrækker også gæster fra andre dele af landet og endda udlandet.

Der er mange spændende ting på vej i Djursland. En havkajakrute ud for Djursland er næsten færdig. Ruten har forskellige overnatningsformer fra helt primitive teltpladser over shelters til egentlig kystcamping. Kortet ligger nu hos lokale kajakklubber, som skal hjælpe med at beskrive landkendinger for folk uden GPS.

@Kristian Herget, Syddjurs Kommune, krihe@syddjurs.dk

<<

140 ryttere til åbningen af mountainbikebanen i Sdr. Plantage.

Molbordet -arbejdet med fødevarer-brands i VER-DI

Molbordet er et af de projekter, der kom ud af VER-DI's arbejdsplan med fokus på fødevarerudvikling og branding.

Det er en sammenslutning af forretninger og producenter i Mols Bjerge, som samarbejder om at sætte Mols Bjerge på danmarkskortet som et område med specielle fødevarer og delikatesser.

I foråret blev foreningen Molbordet formaliseret, og deltagerne er efterhånden selvkørende.

Molbordet er et godt eksempel på, hvor langt man kan komme, når lokale kræfter involverer sig og bakker op om et initiativ.

Molbordet har blandt andet lavet gourmetarrangement med særligt indbudte kokke og har deltaget med boder og stande på forskellige markeder og messer – senest på julemarkedet på Vilhelmsborg.

@Bo Kristensen, Syddjurs Kommune, bokr@syddjurs.dk

Kalender

Januar

d. 23.-24.

styregruppemøde
Haglebu

d. 25.

Workshop om
pakketilbud til
cykelturisme –
Roskilde

Februar

uge 6

Indlægning af
indhold i apps

d. 14.

Deadline for
indlevering af 5.
periodes regnskaber
og statusrapporter
til leadpartner

Maj

d. 30.-31.

afslutning
konference i Sverige

Nyhedsbrevet udgives af Region Midtjylland i samarbejde med VER-DI partnere:

Buskerud Fylkeskommune, Sigdal Kommune, Rollag Kommune, Nore- og Uvdal Kommune og Universitetet for miljø- og biovidenskab (UMB). Svenljunga Kommune, Gislaved Kommune og Falkenberg Kommune. Syddjurs Kommune, Destination Djursland, Ringkøbing-Skjern Kommune, Herning Kommune og Destination Ringkøbing Fjord. **Projektet støttes af:**

